

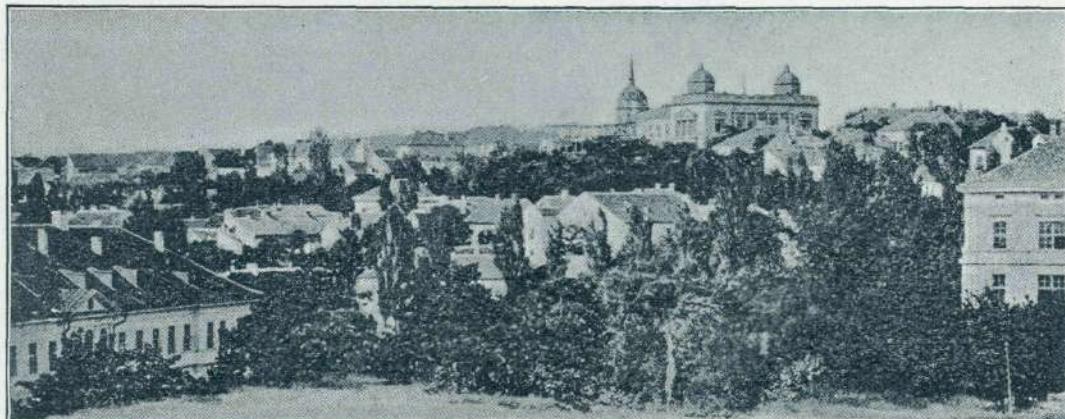
— i zakukala, zajaukala, kao što nigda još nije . . . Zajaukala nad sobom, nad Janošem, nad životom svojim . . .“ Tako je završil pisatelj svojo povest o tej mučeniški, krotki ženi. — V poviesti „Sirota“ upoznamo drugo ženo, Kristo, katera se je nekoč pokazala v hiši nekega Kreša, hudobnega človeka, kateri je bil in kradel. Kako je prišla ona v hišo, nam pisatelj kratko pove: „dopala se ona Kreši — i jedne subote na veče, kad se na pustari posao svršio, uhvatilo je on nju za ruku i doveo svojoj kući, da mu bude žena.“ V taki hiši seveda ni moglo biti sreče in božjega blagoslova. Kreša je bil in ženo tolkel in ubil bi jo bil, da je niso drugi obranili. Kreša je umrl v zaporu, a Krista je več let samovala in hodila na delo, dokler je ni naposled kosec Joško, na sličen način kot Kreša, dovedel v svojo hišo. No Joško je bil delaven in trezen človek,

ga bode morala vzeti, a ko se dan poroke vedno bolj približuje, hoče se še enkrat razveseliti v kolu. Pisatelj nam je lepo opisal kolo, pri katerem je mirna narava Evina kar naenkrat vzklopela, a ona čeravno zaročenka, ljubkala se z nekim orožnikom. „Sutra dan sve je selo znalo o Evki, — sve selo bruji . . . Došla je i treća nedelja, — Evka se i treći put navijestila, — a u srijedu — te treće nedelje — svatovi su bili — Evkini svatovi — Evka se udala.“ Kakor je Evka v početku simpatična prikazen, tako se na koncu odvračamo od nje.

Pisatelj je brez dvojbe lep talent, ali bi svojemu narodu veliko več koristil, če bi poiskal v narodu, katerega tako dobro pozna, drugih motivov, kateri bi blažilno delovali na čitatelja. Saj tudi takih ne manjka!

J. Barlè.

66

POGLED NA BELIGRAD S KONAKOM V OZADJU.

Ijubil je Kristo in izpolnjeval vsako njeno željo. Dobila sta sinčka, kateri je bil slaboten in pokažen, ali ljubila sta ga oba in le za njega živila. No prišel je prvi udarec: Joško je umrl, a za njim tudi sin, in Krista je ginila in ginila in umrla od žalosti. Vem, da se v Sremu, kjer je toliko raznega sveta, najdejo taki slučaji, vendar povest ne bi prav nič izgubila, če bi pisatelj napisal, da se je Krista cerkveno poročila s Krešom in Joškom. Čemu take žalostne slučaje posebe omenjati? — V tretji povesti, „Udala se“, opisuje pisatelj Evko Matičević iz bogate kmetiške hiše, katera bi se rada možila, pa ne more najti pravega moža. Siromaka noče, a iz boljih hiš ne pride oni, kateri bi bil po njenem srcu. Čas poteka, vsi se čudijo, da se ne omoži, dokler se naposled ne odloči za bogatega, ali slaboumnega Aleša Čolakića. Ne ljubi ga, boji se trenutka, ko

Rad hrv. učiteljskih društava. — Vel. 80, str. 155. — V tej knjigi je opisano delovanje hrv. učiteljskih društev. Vsakdo mora priznati, da so hrv. učitelji v teku malo let mnogo storili. Čeravno so v slabih gmotnih razmerah, vendar so navdušeni za svoj stan in v lepi slogi, z malimi sredstvi sezidali zavode in utemeljili društva, katera vsakdo občuduje. L. 1901. je preteklo trideset let, odkar je, utemeljen „h r v. p e d a g o š k i k n j i ž e v n i z b o r“, da širi strokovno in občo naobrazbo med hrvaškim učiteljstvom in pospešuje interese ljudske šole in učiteljstva. L. 1871. se je namreč dogovorilo nekoliko zagrebških in zunanjih učiteljev pod vodstvom pok. Ivana Filipovića, da bodo izdajali „pedagoško knjižnico“, katera bode preskrbljevala učitelje s strokovnimi in drugimi knjigami. Sestavili so pravila, katera je vlada 4. avgusta 1871. potrdila. Za društveno glasilo